

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden,

Beslissende op het openbaarmakingsverzoek van Fieldfisher (hierna: verzoeker) van 23 juni 2026 met betrekking tot het besluit om de toelatingsvoorwaarden voor insectwerende middelen te wijzigen.

Deze procedure is geregistreerd als JZOPENBAAR 2026-08.

1. Achtergrond

Op 23 juni 2026 heeft verzoeker het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (hierna: het Ctgb) gevraagd om informatie openbaar te maken met betrekking tot het besluit van het Ctgb van 25 februari 2026 waarin is besloten om de toelatingsvoorwaarden voor insectwerende middelen aan te passen.

Het Ctgb heeft meerdere aanvragen ontvangen voor toelating, verlenging of wijziging van middelen voor het weren van muggen, teken en/of knutten bij mensen (Product Type 19 – Afweermiddelen en lokstoffen) via de procedure voor wederzijdse erkenning. Bij deze procedure wordt een middel beoordeeld dat al in een andere EU lidstaat is toegelaten. Deze zogeheten referentielidstaten hebben recent een deel van deze aanvragen beoordeeld en toegelaten; het Ctgb heeft vervolgens ook over deze aanvragen besloten of zal dit binnen afzienbare tijd doen. Het betreft middelen op basis van de actieve stoffen DEET (N,N-diethyl-m-toluamide), icaridine en IR3535 (ethyl buthylacetylaminopropionaat).

In het verleden werd voor mens en milieu met lagere doseringen gerekend dan in de werkzaamheidstesten werden toegepast, waarbij vaak een veilig gebruik kon worden aangetoond. Dit is echter in de huidige beoordeling niet meer toegestaan. Daarom is in lijn met de Europese afspraken in alle voorliggende beoordelingen in de humane toxicologie- en de milieubeoordeling gerekend met de dosering uit de werkzaamheidstest (CA-Nov-Doc.4.7-Final). Voor het merendeel van de middelen is nu door de referentielidstaten vastgesteld dat één of meer toepassingen niet voldoen aan de criteria voor toelating onder artikel 19(1) van de Biocidenverordening (BPR) vanwege onacceptabele risico's voor de mens en/of milieu. Echter, vanwege het maatschappelijk belang laten de lidstaten de middelen veelal toe op basis van artikel 19(5).

Artikel 19(5) is van toepassing wanneer niet aan artikel 19(1) wordt voldaan, maar het niet toelaten onevenredig negatieve gevolgen zou hebben voor de samenleving in verhouding tot het risico voor de gezondheid van mens en dier of negatieve effecten voor het milieu. Elke lidstaat maakt deze afweging zelfstandig. Het Ctgb heeft hiertoe afgewogen of in Nederland het maatschappelijk belang van het beschikbaar houden van deze middelen prevaleert boven de risico's.

Mede op basis van inzichten van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) erkent het Ctgb dat insectenwerende middelen een belangrijk maatschappelijk belang dienen dat opweegt tegen de risico's, onder andere voor bescherming tegen vector-overdraagbare ziekten in Nederland

en bij reizen in het buitenland. Om die reden wordt ook in Nederland gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot toelating onder artikel 19(5) BPR.

Artikel 19(5) legt de verplichting op om passende risicobeperkende maatregelen te treffen om minimale blootstelling van mens en het milieu aan de betreffende biocide te garanderen. Daarnaast adviseert het RIVM expliciet om onnodig gebruik van biociden, zoals DEET, te voorkomen en emissies te reduceren¹. Dit betekent dat situaties waarin hogere concentraties of toepassingen leiden tot een toename van de totale blootstelling of emissie naar het milieu, zonder dat dit noodzakelijk is voor een effectieve werking van het middel, moeten worden voorkomen.

Voor de mens geldt dat de totale blootstelling afhankelijk is van concentratie, gebruiksfrequentie en toepassingsoppervlak, waarbij hogere concentraties direct bijdragen aan een hogere blootstelling. Voor het milieu geldt dat in ieder geval DEET in monitoringstudies regelmatig wordt aangetroffen in oppervlakte- en grondwater. Dit wijst op een relevante milieubelasting en vormt mede de basis voor het RIVM-advies om emissies waar mogelijk te beperken.

Vanuit deze optiek heeft het college op 25 maart 2026 besloten middelen met meer dan 30% werkzame stof niet langer toe te laten op basis van artikel 19(5). Deze maatregel wordt toegepast op lopende en toekomstige aanvragen. Bij dit besluit is meegewogen dat er voldoende alternatieve middelen beschikbaar zijn met een concentratie van maximaal 30% werkzame stof. Hierdoor blijft voor gebruikers een toereikend pakket aan middelen beschikbaar. Bestaande toelatingen worden voornamelijk niet aangepast, maar zullen worden gewijzigd zodra een verlengingsaanvraag wordt ingediend. Deze maximale concentratie is tevens afgestemd met het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvies (LCR) dat zijn advisering hierop zal aanpassen.

De genoemde concentratiegrens dient niet te worden opgevat als een oordeel dat producten met hogere concentraties per definitie onveilig zijn. Indien een aanvrager aantoont dat een middel met een concentratie hoger dan 30% werkzame stof bij een realistisch gebruik voldoet aan de voorwaarden van artikel 19(1) kan dit middel wel worden toegelaten.

Naast de maatregel om een grens te stellen aan de maximale concentratie van middelen die op grond van artikel 19(5) worden toegelaten, worden aan alle nieuwe en herbeoordeelde toelatingen van insectenwerende middelen op basis van DEET, icaridine en IR3535 aanvullende risicobeperkende maatregelen verbonden met als doel de blootstelling van mens en milieu te minimaliseren. Voor deze middelen wordt bovendien verwezen naar het LCR voor advies over het gebruik van insectenwerende middelen bij verblijf in het buitenland. De maatregelen zijn op 13 mei 2026 gepubliceerd op de Ctgb website.²

2. Juridisch kader

Het verzoek valt onder de reikwijdte van de Woo. Voor zover er documenten onder de reikwijdte van de Woo vallen, zijn deze op grond daarvan beoordeeld. Documenten of delen van documenten die niet onder de reikwijdte van het verzoek vallen worden niet openbaar gemaakt.

Het juridisch kader is bijgevoegd als bijlage 1.

3. Besluit

Hierbij wordt besloten om de gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Voor de motivering van dit besluit wordt verwezen naar punt 6.

¹ RIVM, Verkenning risicofactoren biocidegebruik, rapport 2023-0376

² <https://www.ctgb.nl/biociden/toetsingskader-en-manuals/wijziging-toelatingsvoorwaarden-pt19>

Geheel openbaar

Het Ctgb besluit om 1 document in zijn geheel openbaar te maken.

Niet openbaar

Het Ctgb besluit om 2 documenten niet openbaar te maken.

Openbaar met uitzondering van persoonsgegevens

Het Ctgb besluit 9 documenten openbaar te maken, nadat de daarin vermelde persoonsgegevens zijn weggelakt, met uitzondering van die delen die buiten de reikwijdte van dit onderdeel van het verzoek vallen. Op de inventarislijst staat bij deze documenten aangegeven dat de uitzonderingsgrond uit artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e van de Woo van toepassing is.

Gedeeltelijk openbaar

Het Ctgb besluit met betrekking tot 4 documenten om naast persoonsgegevens een deel van de informatie niet openbaar te maken. Op de inventarislijst staat bij deze documenten aangegeven welke uitzonderingsgrond van de Wet open overheid van toepassing is.

4. Inventarisatie documenten

Aan betrokken medewerkers is gevraagd alle documenten aan te leveren die betrekking hebben op het in het verzoek genoemde onderwerp. De e-mailboxen en de document-managementsystemen zijn doorzocht. Nadat de aanwezige informatie in kaart was gebracht is aan verzoeker voorgesteld om het verzoek in te perken door documenten die onderdeel uitmaken van beoordelingsdossiers van middelaanvragen en afwijzingsbesluiten niet mee te nemen in de afhandeling van het verzoek. Op 20 juli 2026 heeft verzoeker aangegeven met dit voorstel akkoord te gaan. Het verzoek is hiermee ingeperkt tot het besluit van het college van 25 februari 2026 met alle onderliggende documenten plus overige documenten die dienen als onderbouwing voor het aanpassen van de toelatingsvoorwaarden. Verzoeker is er tevens mee akkoord gegaan om een aantal Excel bestanden met berekeningen en namen van middelen die genoemd worden in de documenten niet openbaar te maken. Deze documenten vallen buiten de reikwijdte van het verzoek.

In totaal zijn 16 documenten aangetroffen die binnen de reikwijdte van het Woo-verzoek vallen. Het betreft voornamelijk e-mails en de daarbij behorende bijlagen. Deze documenten zijn beoordeeld op grond van Woo. De inventarislijst is als bijlage 2 bijgevoegd. In de inventarislijst is aangegeven in hoeverre op grond van de Woo beperkingen op de openbaarmaking van deze documenten van toepassing zijn.

5. Zienswijzen

Bij de openbaarmaking van de documenten zijn belanghebbenden betrokken. De betrokken belanghebbenden zijn gevraagd naar hun zienswijze over de voorgenomen openbaarmaking van de gevraagde informatie. Deze zienswijzen heeft het Ctgb meegewogen in de besluitvorming.

6. Overwegingen

Op grond van artikel 4.1, zevende lid van de Woo wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 5.1 en 5.2 van de Woo. Artikel 2.5 van de Woo bepaalt dat het uitgangspunt is dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. Het Ctgb weegt het algemene belang van openbaarheid af tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer het Ctgb informatie openbaar maakt, het openbaar is voor eenieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die reeds openbaar is.

Wanneer het gaat om informatie waar belangen van derden bij zijn betrokken, moet het Ctgb hen de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Het Ctgb weegt alle aangevoerde en bij het Ctgb bekende belangen af tegen het algemene belang dat is gediend met openbaarmaking zoals neergelegd in artikel 2.5 van de Woo, tenzij er sprake is van een absolute weigeringsgrond. Daarbij gaat het Ctgb uit van het uitgangspunt dat openbaarmaking van de informatie de regel is en dat het Ctgb uitsluitend in bepaalde, welomschreven gevallen een verzoek om informatie kan weigeren. Redenen voor weigering worden door het Ctgb restrictief geïnterpreteerd, waarbij het algemeen belang dat is gediend met openbaarmaking, wordt afgewogen tegen het specifieke belang, dat is gediend met de weigering om de informatie openbaar te maken. Het is uiteindelijk aan het Ctgb om te beslissen of deze informatie openbaar wordt gemaakt.

Milieu-informatie

Het Ctgb stelt vast dat de informatie waarvoor openbaarmaking is verzocht binnen de definitie van milieu-informatie valt, zoals die wordt gegeven in artikel 2.1 van de Woo juncto artikel 19.1 van de Wet milieubeheer. Dit houdt in dat er een belangenafweging zal moeten plaatsvinden en dat openbaarheid daarbij voorop staat.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e van de Woo maakt het Ctgb geen informatie openbaar als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat hierbij om gegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon, zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functietitels.

Voor zover het persoonsgegevens van ambtenaren betreft, is het volgende van belang. Hoewel ambtenaren bij de uitoefening van hun werkzaamheden een publieke taak vervullen, betekent dit niet dat hun persoonsgegevens zonder meer openbaar kunnen worden gemaakt. Voor ambtenaren die niet uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden, geldt dat zij ook tijdens de uitoefening van hun werkzaamheden aanspraak kunnen maken op bescherming van hun persoonlijke levenssfeer.

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo blijft openbaarmaking achterwege voor zover het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder weegt dan het belang van openbaarmaking. Daarbij is van belang dat openbaarmaking op grond van de Woo neerkomt op openbaarmaking aan eenieder, zonder beperkingen ten aanzien van verder gebruik of verspreiding van de informatie.

Het Ctgb heeft vastgesteld dat de in de documenten opgenomen persoonsgegevens betrekking hebben op ambtenaren die niet uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden. Het openbaar maken van hun namen, contactgegevens en overige herleidbare persoonsgegevens draagt niet wezenlijk bij aan het publieke debat of aan de controle op het handelen van het bestuursorgaan. Voor een goed begrip van de inhoud van de documenten is kennisneming van deze persoonsgegevens evenmin noodzakelijk.

Het Ctgb is daarom van oordeel dat het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaren in dit geval zwaarder weegt dan het belang van openbaarmaking. Om die reden worden de persoonsgegevens in 13 documenten niet openbaar gemaakt.

Het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Het Ctgb is van oordeel dat één document informatie bevat die vertrouwelijk moet worden gehouden in verband met het goed functioneren van de Staat of bestuursorganen, conform artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i van de Woo. Het betreft hier e-mailadressen die geen persoonsgegevens bevatten en niet voor publiek gebruik bestemd zijn. Deze e-mailadressen worden

gebruikt door aanvragers, medewerkers van het Ctgb en andere overheidsorganisaties en als deze e-mailadressen openbaar gemaakt worden kan hier misbruik van gemaakt worden door personen die niet bij de werkzaamheden van het Ctgb betrokken zijn.

Persoonlijke beleidsopvattingen voor intern beraad

Artikel 5.2, eerste lid van de Woo bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie hoeft te worden verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Intern beraad wordt in de Woo gedefinieerd als het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan. Ten aanzien van deze documenten moet blijken dat ze daadwerkelijk bedoeld zijn voor intern beraad om ze als documenten voor intern beraad te kunnen beschouwen. Het belang van het vertrouwelijk houden van persoonlijke beleidsopvattingen in documenten bedoeld voor intern beraad, strekt tot de waarborging van een openhartige onderlinge communicatie. Artikel 5.2, vierde lid van de Woo bepaalt in afwijking van het normale regime van de Woo, dat bij milieu-informatie het belang van bescherming van persoonlijke beleidsopvattingen wordt afgewogen tegen het belang van openbaarmaking van milieu-informatie.

Het Ctgb is van oordeel dat het belang van bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen in dit geval zwaarder weegt. Daarbij is van belang dat de niet-openbaar gemaakte passages uitsluitend betrekking hebben op interne meningen, beoordelingen, suggesties en overwegingen die onderdeel vormen van het interne gedachtevormingsproces. Openbaarmaking van dergelijke passages kan afbreuk doen aan de mogelijkheid voor betrokken ambtenaren om zich in de toekomst vrij en open uit te laten over bestuurlijke aangelegenheden. Dit raakt de kwaliteit en zorgvuldigheid van de interne besluitvorming. Daartegenover staat dat de feitelijke informatie en de inhoudelijke conclusies waarop de besluitvorming berust reeds openbaar zijn gemaakt. Het belang van openbaarmaking van de betreffende persoonlijke beleidsopvattingen weegt daarom in dit geval minder zwaar dan het belang van het waarborgen van een interne gedachtewisseling. Om die reden worden deze passages in twee documenten op grond van artikel 5.2, eerste en vierde lid, van de Woo niet openbaar gemaakt.

Internationale betrekkingen

Artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a van de Woo bepaalt dat verstrekking van informatie achterwege blijft voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en internationale organisaties. Volgens de wetsgeschiedenis beoogt artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a van de Woo te voorkomen dat het verstrekken van informatie tot gevolg zou hebben dat de Nederlandse internationale betrekkingen schade zouden lijden. Het Ctgb is een uitvoeringsorgaan dat op grond van Europese regelgeving en toetsingskaders een beoordeling uitvoert. Dit betekent dat er op veel momenten in het beoordelingsproces contact is met overheidsorganen van andere lidstaten, Europese instellingen, agentschappen en internationale organisaties. Het belang van open en vertrouwelijke communicatie is noodzakelijk om de kwaliteit van het besluitvormingsproces te waarborgen. Wanneer het Ctgb informatie die in vertrouwen door een andere lidstaat, Europese organisatie of internationale organisatie aan het Ctgb is medegedeeld openbaar maakt, kan dit de onderlinge betrekkingen schaden en zou het zelfs kunnen leiden tot het verminderen van de kwaliteit van de uiteindelijke besluitvorming.

Het Ctgb is van oordeel dat ten aanzien van 5 documenten het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties zwaarder weegt dan het algemene belang van openbaarmaking. Openbaarmaking van (delen van) deze documenten blijft op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a van de Woo dan ook achterwege.

7. Wijze van openbaarmaking

De documenten worden onverwijld openbaar gemaakt. De bij dit besluit (gedeeltelijk) openbaar gemaakte documenten worden gepubliceerd op de website van het Ctgb.

8. Bezwaarmogelijkheid

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan gelet op artikel 4 van Bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht en artikel 7:1, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen bij: het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb), Postbus 8030, 6710 AA, Ede of post@ctgb.nl.

Ede, 22 september 2026

Het College voor de toelating van
gewasbeschermingsmiddelen en biociden,
voor deze:
de voorzitter

Drs. R.J.T. van Lint